

Årskrönika 2025

Energimarknaderna

Energimyndighetens publikationer kan laddas ner eller beställas
via energimyndigheten.se

Statens energimyndighet, december 2025
ET 2025:17
ISBN (pdf) 978-91-7993-263-3

Grafisk form: Energimyndigheten
Bild: Framsida Hans Berggren, Vattenkraft Stora Lulevattnet
Diagram: Energimyndigheten

Innehåll

Sammanfattning.....	1
Olja	2
Naturgas.....	6
Kol.....	10
EU ETS.....	12
Fasta biobränslen.....	14
Flytande biodrivmedel	16
El	18

Sammanfattning

2025 har varit ett turbulent år i världspolitiken, men energimarknaderna har förblivit förvånansvärt stabila. Trots konflikter och handelspolitiska utspel har priserna på olja, kol och gas huvudsakligen följt en nedåtgående trend utan dramatiska reaktioner. Ett undantag var den oro som uppstod i juni kring transporter av olja och LNG genom Hormuzsundet under konflikten mellan Iran och Israel.

Att geopolitiken haft begränsad påverkan beror till betydande grad på att marknaderna för olja och LNG är välförsedda. IEA har under året allt tydligare betonat att världen går mot ett överskott på oljemarknaden. I november ändrade också OPEC sin prognos från underskott till en mer balanserad marknad.

På gasmarknaden har den länge omtalade vågen av ny LNG-produktion, särskilt från Qatar och USA, nu börjat bli verklighet. Samtidigt har priset på utsläppsrätter inom EU:s handelssystem gått i motsatt riktning och stigit under året. Att priserna alltmer tycks vara frikopplade från naturgaspriset är en utveckling som blir viktig att följa.

Handelspolitiken har skapat rubriker under året, framför allt genom amerikanska tullar och motåtgärder från andra länder. Det har påverkat inte bara marknaden för fossilt bränsle utan även biodrivmedel, som i stor omfattning handlas globalt. En betydande källa till osäkerhet har varit de växlande beskeden om införande eller slopande av olika handelshinder.

Även marknaden för fasta biobränslen har påverkats. En svagare dollar har gjort amerikanska träpellets mer konkurrenskraftiga i Europa. Priserna på pellets och flis har varit volatila, med kraftiga svängningar på den nordeuropeiska marknaden. Pelletspriset steg med 55 procent under september och oktober, medan flispriset sjönk med nära 40 procent mellan januari och mars.

Elmarknaden har fortsatt att visa stora prisskillnader mellan norra och södra Sverige, ett mönster som förstärkts. Det har varit många timmar med negativa elpriser, om än något färre än 2024. Året har också präglats av förändringar i marknadens funktion, som införandet av kvartspriser, flödesbaserad kapacitetsberäkning och diskussioner om effekttariffer.

Olja

Året har präglats av en kraftigt ökad tillgång på olja som en följd av en stark tillväxt i ny kapacitet och utfasade produktionsbegränsningar från OPEC+.

Handelspolitisk turbulens har gjort utsikterna för den globala ekonomin mer osäker. Det har i sin tur påverkat prognoser för efterfrågan på olja negativt.

Kriget i Ukraina fortsätter att påverka oljemarknaden, både via ukrainska angrepp på rysk oljeinfrastruktur och indirekt via västliga sanktioner på rysk oljesektor.

Allt fler analyser pekar på att oljemarknaden går mot ett stort utbudsöverskott nästa år.

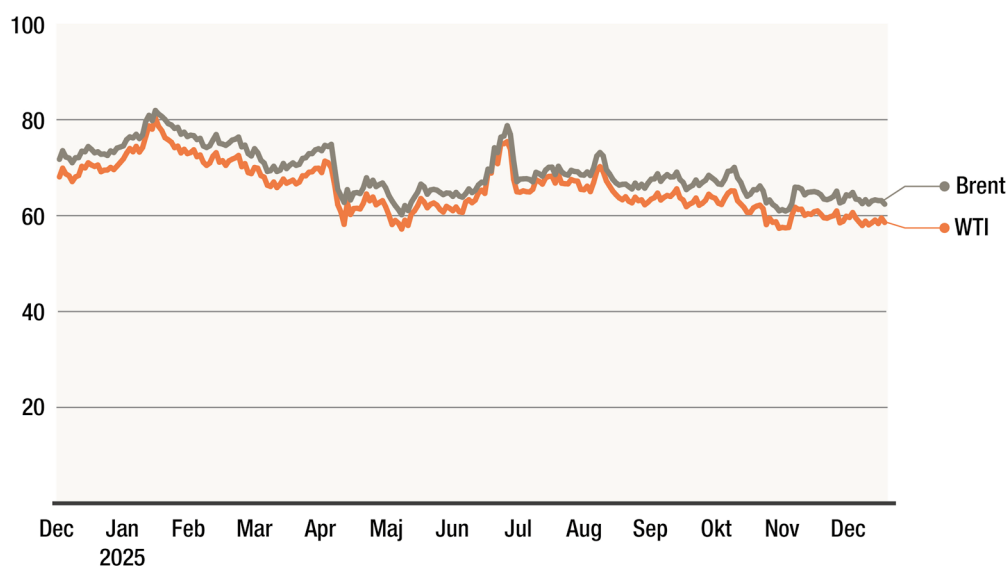
2024 var ett år då oljemarknaden till stora delar präglades av geopolitiska spänningar med oro för storskaliga utbudsstörningar. Under 2025 har marknaden i stort skiftat fokus till en annan potentiell obalans i marknaden – ett växande och potentiellt mycket stort globalt utbudsöverskott. Geopolitiska spänningar finns kvar, men de har haft liten påverkan på oljepriset. Orsaken är en tydlig förändring i marknadsförutsättningarna: stark tillväxt i ny produktionskapacitet, borttagna produktionsbegränsningar från OPEC+ och en fortsatt svag ökning i efterfrågan.

Prisutveckling

En kall start på året innebar att oljeåret 2025 inleddes med förhållandevis hög efterfrågan. Den utgående amerikanska Biden-administrationen införde som en av sina sista åtgärder nya sanktioner mot både rysk och iransk oljesektor. Kombinationen av de faktorerna bidrog till att pressa upp oljepriset till en bit över 80 USD i mitten på januari, den högsta nivån sedan sommaren 2024.

Det dröjde dock inte länge in på det nya året innan den nytilträdde amerikanske presidenten Donald Trumps hot om handelstullar skapade oro för handelskrig och negativ påverkan på den globala ekonomin. Det sänkte förväntningarna på framtida efterfrågan på olja, som redan tidigare bedömts växa svagt under året. Tillsammans med rapporter om minskade produktionsbegränsningar från OPEC+ och en stark global produktionstillväxt bidrog utvecklingen till att oljepriset gradvis föll till sin lägsta nivå på fyra år, 60 USD, i början av maj.

Oljepriset steg tillfälligt i juni till närmare 80 USD per fat, till följd av en plötslig och kraftig eskalering av konflikten mellan Israel och Iran. En lika snabb deskalering av konflikten innebar dock att priset snabbt sjönk tillbaka till en nivå på 65–70 USD per fat. Under de följande månaderna kom priset att stanna på ungefär samma nivå. Viktiga faktorer kom att vara utveckling rörande globala handelsspänningar, ekonomiska tillväxtsiffror, OPEC-produktion, sanktioner mot rysk och iransk olja samt ukrainska attacker på rysk oljeinfrastruktur.

Figur 1: Råoljepriser, dollar per fat, december 2024 till december 2025

Källa: Montel

Under hösten blev signalerna om ett stort och växande utbudsöverskott på oljemarknaden allt tydligare. Det pressade ner oljepriset ytterligare till omkring 60–65 USD per fat. Den nivån höll i sig från början av oktober fram till december. Den 2 december handlades oljan för 62,5 USD per fat, 18 procent lägre än vid årets början.

Trumpadministrationen rör om på marknaden

Oljemarknaden har under 2025 både direkt och indirekt påverkats av den nytilträdde Trump-administrationens agerande. Handelskrig på bred front har haft en tydlig negativ effekt på utsikterna för den globala ekonomin. Det har i sin tur försämrat prognoserna för den redan svaga efterfrågetillväxten på olja. I augusti användes tullstrategin dessutom öppet som påtryckning mot Indien för att få landet att sluta köpa rysk olja.

USA:s hantering av konflikterna i Mellanöstern och Ukraina har också skapat stor osäkerhet kring tillförseln under året. Samtidigt har landet spelat en viktig roll i diplomatiska förhandlingar om vapenvilor och fredsavtal. De insatserna har minskat marknadens oro för geopolitiska risker och bidragit till en lägre prisnivå.

Den största direkta påverkan USA haft på oljemarknaden under året har varit nya sanktioner mot Ryssland och Iran. I februari återinförde Trump hårda sanktioner mot Iran, och i oktober kom administrationens första betydande sanktioner mot den ryska oljesektorn. Även Storbritannien och EU införde sanktioner mot rysk olja i oktober. Men de amerikanska sanktionerna bedöms vara mest betydelsefulla för oljemarknaden. USA:s och Storbritanniens sanktioner innebär att Rysslands två största oljebolag, Rosneft och Lukoil, svartlistas. Tillsammans står de för ungefär hälften av Rysslands oljeproduktion och export.

Hur sanktionerna påverkar marknaden på sikt är ännu osäkert och beror i hög grad på hur indiska och kinesiska aktörer agerar, eftersom de i dag köper cirka 80 procent av den ryska oljeexporten. Inledningsvis har vissa indiska och kinesiska aktörer signalerat att de tänker stoppa eller åtminstone tillfälligt pausa köp av rysk olja. Många bedömer dock att sanktionerad rysk olja kommer att hitta nya vägar till marknaden och att det redan framgångsrika kringgåendet av sanktioner kommer att öka framöver, precis som det har gjort för iransk oljeexport.

Tillgången på olja ökar kraftigt...

I och med att den amerikanska oljeproduktionen har fortsatt växa under 2025 är den på väg mot ett rekordhøgt årsgenomsnitt på 13,6 miljoner fat per dag. Samtidigt som skifferoljeboomen verkar gå mot sitt slut har Trumpadministrationen tagit steg för att göra ny offshore-produktion i Mexikanska golfen, Alaska och Kalifornien möjlig. Även Kanada och Brasilien har bidragit med stora mängder ny produktion under året och väntas fortsätta göra det under 2026, tillsammans med länder som Guyana och Norge.

Det stora fokuset på tillförselsidan under 2025 har varit OPEC+’s produktionspolicy. När året började hade organisationen en produktionskapacitet på 3,85 miljoner fat per dag i form av tidigare införda frivilliga produktionsbegränsningar. Under 2024 aviserades en plan att gradvis fasa ut drygt hälften av de begränsningarna (2,2 mb/d), men starten sköts upp flera gånger.

I april började utfasningen till slut, och under de följande månaderna accelererade OPEC+ processen, något oväntat eftersom marknaden redan var välförsedd. Efter den första fasen beslutade OPEC+ i september att även börja fasa ut resterande 1,65 mb/d. I november hade organisationen höjt sina produktionsmål med totalt 2,9 mb/d sedan april.

Samtidigt har gruppen haft problem med överproduktion i förhållande till sina mål och i vissa fall kapacitetsbegränsningar. Rysslands förmåga att producera och exportera olja har dessutom påverkats av omfattande ukrainska drönerattacker, som tidvis orsakat bränslebrist i delar av landet. Sammantaget har de här faktorerna skapat stor osäkerhet kring hur mycket av de utfasade begränsningarna som faktiskt kan omvandlas till produktion.

IEA prognosticerar en global produktionstillväxt på 3,2 mb/d för helåret 2025, jämfört med 2,3 mb/d 2024 och 0,7 mb/d 2023.

...men vem ska använda den?

Under året har marknadsförutsättningarna förändrats så mycket att allt fler analyser pekar på ett växande, och potentiellt mycket stort, överskott på oljemarknaden. I april prognosticerade IEA ett överskott på 0,7 mb/d för 2024 och 1,0 mb/d för 2026. I november hade prognoserna höjts till 2,4 respektive 4,1 mb/d, där den senare siffran är det största prognosticerade överskottet någonsin.

Alla har dock inte varit övertygade om den utvecklingen. Vissa klassiska marknadsindikatorer har pekat i en annan riktning. OPEC+ har länge hållit fast vid prognoser om underskott. Ju längre året gått har dock konsensus vuxit fram om att marknaden är på väg mot ett betydande överskott. I november justerade även OPEC sin prognos och konstaterade att marknaden går mot balans.

Hittills har mycket av överskottet fångats upp av Kina, som passat på att bygga upp sina lager. En bredare trend av lageruppbyggnad är sannolik framöver. Men det kommer krävas mer för att marknaden ska återgå till balans. Eftersom efterfrågan på olja är relativt oelastisk menar IEA att justeringar på tillgångssidan blir nödvändiga, exempelvis genom nya produktionsbegränsningar från OPEC+ eller minskade flöden till följd av sanktioner. Hur situationen utvecklas återstår att se.

Naturgas

Den globala efterfrågan mattades betydligt av de första nio månaderna.

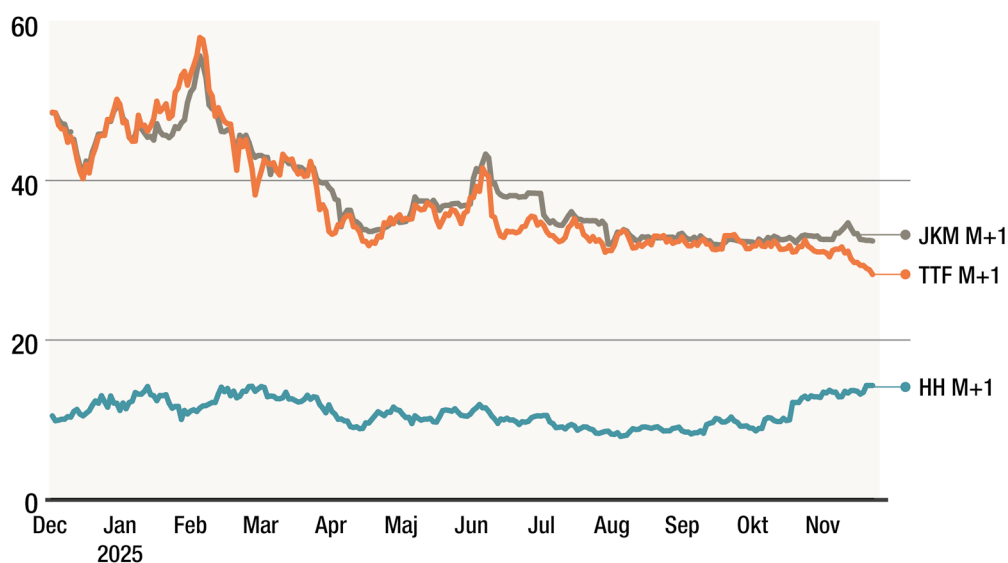
För den europeiska naturgasmarknaden har det varit ett år av ökade import av framför allt amerikansk LNG.

Den geopolitiska oron i världen fortsätter att vara en viktig marknadsfaktor, men priserna har varit relativt opåverkade tack vare växande LNG-tillgång.

Den europeiska naturgasmarknaden är alltmer internationell, vilket har lett till ett större utbud men också ökad exponering mot globala händelser.

Prisutveckling

Året började med stigande europeiska naturgaspriser. Orsakerna var kallt väder, relativt låg produktion av förnybar el och att leveranser av rysk gas via Ukraina hade upphört. Den 10 februari nådde det europeiska gaspriset drygt 58 euro per MWh, vilket var årets högsta nivå (till den här rapporten skrevs i början av december). Det motsvarar en ökning med över 50 procent jämfört med 2024 och är den högsta nivån sedan oktober 2023.

Figur 2: Naturgaspriser, per MWh, december 2024 till november 2025

Källa: Montel, bearbetat av Energimyndigheten

Efter pristoppen i februari har de europeiska gaspriserna mestadels sjunkit och nådde i november knappt 30 euro per MWh som är den lägsta nivån sedan maj 2024. Det enda större avsteget från den trenden kom 12-13 juni, då priset steg med nästan fem procent. Uppgången berodde på att konflikten mellan Israel och Iran eskalerade. Marknaden oroade sig för att en fortsatt konflikt skulle kunna påverka den globala LNG-balansen, särskilt om transporter genom Hormuzsundet hindrades. När besked om vapenvila kom 24 juni föll gaspriserna kraftigt. Det genomsnittliga naturgaspriset i Europa 2025 var 37,25 euro per MWh, jämfört med 33,43 euro 2024, 41 euro 2023 och 134 euro 2022.

Under året har det asiatiska spot- och terminspriset JKM utvecklats på ett liknande sätt som det europeiska TTF. Det genomsnittliga priset har varit 37,83 euro per MWh. Under större delen av året har JKM legat något högre än motsvarande kontrakt i Europa, vilket gör att Asien fortsatt kan locka LNG-leveranser från Europa. I USA är naturgaspriset betydligt lägre än i både Europa och Asien, även om det har varit något högre under 2025 än tidigare år. Det genomsnittliga priset vid den amerikanska handelshubben Henry Hub under januari till november 2025 var 10,75 euro per MWh, jämfört med 7,3 euro per MWh under samma period 2024.

Geopolitisk oro och pågående konflikter

Det gångna året har de globala naturgasmarknaderna präglats av en alltmer osäker omvärld. Konflikter, ihållande lågkonjunktur och handelskrig är några av faktorerna som påverkat prisutvecklingen. Även om gasflödena inte direkt har påverkats, har oron för möjliga störningar bidragit till prisrörelser på TTF och JKM.

Geopolitisk oro har främst handlat om Rysslands krig i Ukraina och utvecklingen i Mellanöstern. Som nämnts tidigare påverkades de globala gasmarknaderna i juni 2025 av en eskalering och därefter snabb nedtrappning av konflikten mellan Iran och Israel samt USA.

När det gäller kriget i Ukraina intensifierade Ryssland under hösten sina angrepp mot ukrainsk gasinfrastruktur. Den 3 oktober 2025 genomfördes den största attacken mot Ukrainas energinfrastruktur för gas sedan krigets början. Efter attackvågen föll mer än hälften av Ukrainas inhemska naturgasproduktion bort, vilket innebär att landet behöver importera över 4 miljarder kubikmeter gas under vintern.

Trots det har upptrappningen av attackerna endast marginellt påverkat det europeiska gaspriset. Däremot har det funnits viss oro för indirekta effekter på Europas energimarknad, eftersom Ukraina nu importerar mer gas från Europa.

Utfasning av rysk gas präglar EU:s marknad

Den europeiska kommissionen lanserade våren 2022 planen REPowerEU för att minska EU:s beroende av rysk energi. Planen innehöll åtgärder för energieffektivisering, utbyggnad av förnybar energi och diversifiering av försörjningen av fossila bränslen.

I juni 2025 presenterade kommissionen en uppföljning med en utfasningsplan som visar hur EU ska kunna fasa ut sitt beroende av rysk olja och gas senast vid slutet av 2027. Under hösten 2025 gick förhandlingarna framåt mellan Europaparlamentet och rådet. Den 20 oktober antog energiministerna i ministerrådet sin position: att stoppa importen av rysk gas från och med 1 januari 2028. Det ligger i linje med kommissionens plan, men är ett år senare än det förslag som Europaparlamentet lade fram i mitten av oktober.

REPowerEU-förslaget var ett av huvudmålen för Danmark, som hade ordförandeskapet i rådet under hösten 2025. Efter långa förhandlingar nådde rådet och parlamentet en överenskommelse 3 december. Förordningen inför ett juridiskt bindande, stegvis förbud mot import av både LNG och rörledd gas från Ryssland, med ett fullständigt förbud från slutet av 2026 respektive hösten 2027.

LNG-marknaden allt mer betydelsefull

Det globala LNG-utbudet har vuxit markant under 2025 och blir allt viktigare för den globala gasmarknaden. Efter svag tillväxt under 2023 och 2024 bedömer IEA att LNG-tillväxten 2025 blir den största sedan 2019. Tillväxten beror främst på nya projekt, särskilt i Nordamerika. Totalt har det globalt under 2025 tagits investeringsbeslut i ny kapacitet motsvarande 90 miljarder kubikmeter per år. Av det står USA för över 80 miljarder kubikmeter per år, en rekordnivå för den amerikanska LNG-sektorn.

Europas LNG-import ökade med 28 procent under 2025, motsvarande nästan 28 miljarder kubikmeter, och nådde en rekordnivå på 127 miljarder kubikmeter. USA ökade sina LNG-leveranser till Europa med 60 procent jämfört med föregående år och stod för nästan alla nya leveranser.

Den europeiska efterfrågan bidrog också till tillväxten på den globala naturgasmarknaden, även om den sammantagna efterfrågetillväxten avtog under året. Stramare marknadsförutsättningar har drivit upp gaspriserna på viktiga importmarknader, vilket minskat konsumtionen, särskilt på de mer priskänsliga asiatiska marknaderna.

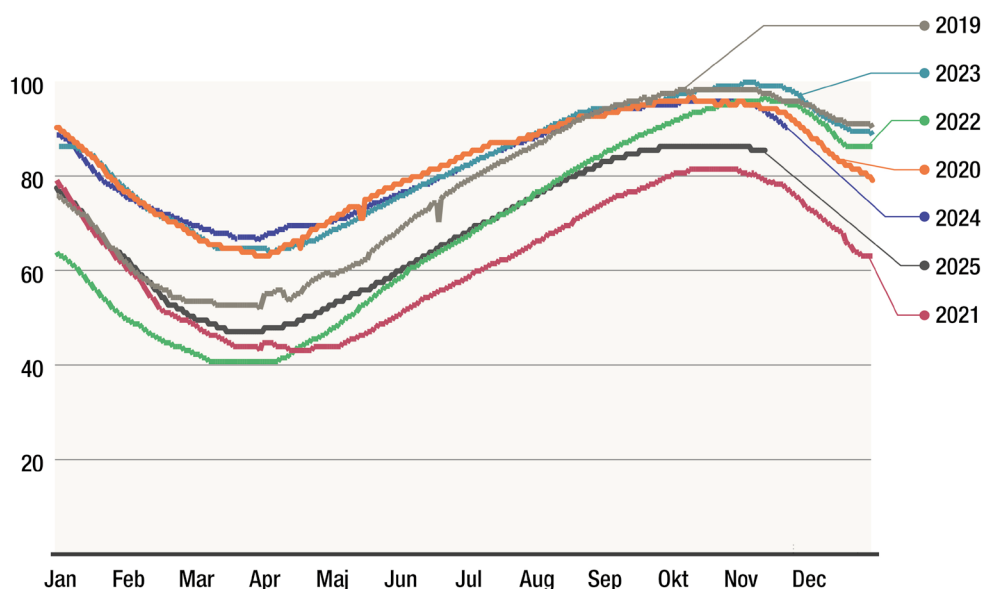
Efterfrågan i Asien var under de första nio månaderna 2025 i stort sett oförändrad jämfört med samma period 2024. Enligt IEA minskar tillväxttakten för global gasefterfrågan från 2,8 procent 2024 till under 1 procent 2025.

Lägre nivåer i europeiska naturgaslager

I början av året tömdes de europeiska gaslagren snabbare än väntat. Det berodde på kallare väder, minskad produktion av förnybar el och att den ryska gastransporten genom Ukraina avslutades vid årsskiftet. Det har bidragit till att lagernivåerna i skrivande stund (tidigt december) är cirka 10 procentenheter lägre än för ett år sedan och något under det säsongsmissiga genomsnittet före kriget.

Den 9 oktober 2025 publicerade ENTSOG sin årliga vinterförsörjningsrapport. Rapporten konstaterar att Europas gastillförsel kommer att överstiga efterfrågan under vintermånaderna. Gaslagren har nått 83 procent, vilket är mer än tillräckligt för att möta vinterns behov. Nivån motsvarar den som rådde före den turbulenta energisituation som följde på Rysslands fullskaliga invasion av Ukraina 2022.

Gasnivåerna förväntas ligga på cirka 35 procent i slutet av vintern. Det gör det möjligt för den europeiska gassektorn att förbereda sig för en liknande utveckling nästa år.

Figur 3: Fyllnadsgrad gaslager i EU totalt, januari 2019 till december 2025

Källa: Energimyndigheten

EU införde 2022 ett minimikrav på att varje land ska fylla sina gaslager till minst 80 procent senast 1 november. Från 2023 höjdes kravet till 90 procent per år.

I mars 2025 föreslog kommissionen att förlänga 90-procentskravet med ytterligare två år för att säkerställa energiförsörjningen i hela EU och skapa stabilitet på den europeiska gasmarknaden. Efter sina respektive förhandlingsmandat nådde rådet och Europaparlamentet en överenskommelse 24 juni 2025 om förlängning.

Kol

Användningen av brunkol för elproduktion inom EU ökade under årets första månader på grund av ovanligt låg produktion från vind- och vattenkraft.

Resten av året har efterfrågan och priser på kol i EU varit låga tack vare låga gaspriser, mildt väder och hög produktion av förnybar energi.

De globala priserna har varit låga på grund av överutbud och relativt låg efterfrågan.

Kina och Indiens höga inhemska produktion har bidragit till att den globala handeln med kol minskat.

Den globala utvecklingen

Året har präglats av överutbud och låg efterfrågan, vilket har pressat kolpriserna. För första gången sedan pandemin väntas den globala handeln med kol minska. Det beror främst på svag import i Kina och Indien som haft hög inhemsk produktion.

I Kina har överproduktionen lett till att staten under året begränsat viss gruvverksamhet. Syftet var att öka säkerheten i brytningen och stabilisera priserna. Åtgärderna har haft viss effekt, och priserna steg något mot slutet av året, även tack vare ökad efterfrågan på el. I Indien har kolanvändningen inom el- och värmesektorn minskat, medan industrin fortsatt driver efterfrågan.

Utvecklingen i USA, världens tredje största kolanvändare, har under 2025 präglats av en politik som gynnat industrin och bidragit till ökad kolanvändning. Trots högre produktion har exporten minskat, främst på grund av höga priser och Kinas tullar på amerikanskt kol. Den höga efterfrågan i USA hänger också ihop med stort elbehov och höga gaspriser.

IEA har uppmärksammat att kolanvändningen i EU och USA ökade under första halvåret samtidigt som konsumtionen i Asien minskade. Det bryter mot den långsiktiga trenden där kolanvändningen ökar i Asien men minskar i USA och Europa. Minskningen i Asien berodde främst på lägre elbehov och ökad produktion från förnybara energikällor i Indien och Kina.

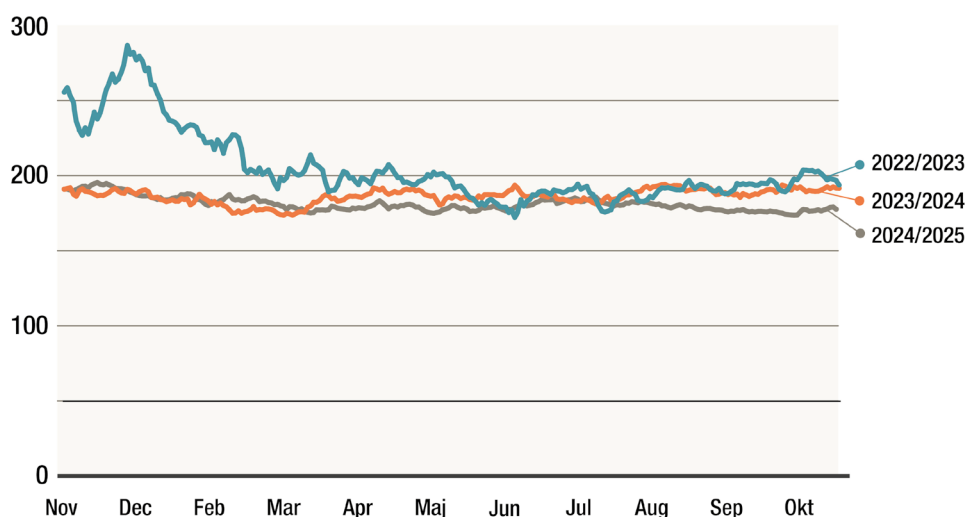
Globalt väntas efterfrågan på kol för hela 2025 ligga kvar på ungefär samma nivå som 2024 medan produktionen ökar. Efterfrågan ökade visserligen 2024, men ökningstakten har saktat ner markant de senaste åren.

Kol i EU

Marknadstrenderna för kol i Europa påverkas i hög grad av utvecklingen i Tyskland och Polen, som tillsammans står för ungefär en tredjedel av EU:s kolanvändning. Användningen av brunkol följer efterfrågan på elproduktion, med högre efterfrågan under kalla månader när uppvärmningsbehovet ökar.

Produktionen av brunkol var högre under årets första fyra månader jämfört med samma period förra året. Det berodde på kallt väder och höga gaspriser i början av året, vilket gjorde kol mer konkurrenskraftigt. Den höga produktionen förklaras också av ovanligt låg produktion från förnybara energikällor, främst vind- och vattenkraft, vilket ökade behovet av kol för att täcka elbehovet.

Den brunkol som används i EU kommer uteslutande från inhemsk produktion, medan mer än hälften av den stenkol som konsumeras importeras från länder utanför EU. Av EU-länderna är det endast Polen och Tjeckien som bedriver stenkolsbrytning, men Tjeckien planerar att stänga sin sista gruva i januari 2026.

Figur 4: Kolpris i Europa i USD per ton, ICE API2 M+1 priser för de senaste 3 åren

Källa: Montel

I maj föll efterfrågan på kol till en nivå lägre än 2024 och har sedan hållit sig relativt låg. Nedgången berodde på ökad produktion från förnybara energikällor, låga gaspriser och mildt väder. Den låga efterfrågan, i kombination med pressade priser på de globala marknaderna, har gjort att kolpriserna i EU varit generellt låga under större delen av 2025 jämfört med tidigare år.

EU ETS

Utsläppen från stationära anläggningar inom EU:s system för utsläppshandel fortsatte minska under 2025.

Från och med 2024 minskas den årliga tillförseln av nya utsläppsrätter med 4,3 procent årligen.

Priset på utsläppsrätter har fluktuerat från lägst cirka 60 euro per ton till strax över 80 euro per ton.

Variationer i priset på utsläppsrätter inom EU ETS kan i allt mindre grad kan förklaras av grundläggande marknadsfaktorer

Marknadsutveckling

Priset på utsläppsrätter inom EU ETS har varierat under året, från cirka 60 euro per ton till strax över 80 euro per ton. I början av året fanns ett visst samband med gaspriset, men även andra faktorer, som det osäkra omvärldsläget, kan ha påverkat. Under det senaste halvåret har flera marknadsanalyser uppmärksammat att sambandet mellan gaspriset och priset på utsläppsrätter verkar ha försvagats. Diskussionen om en möjlig frikoppling har blivit alltmer framträdande.

Figur 5: Utsläppsrättspriser euro per ton, december 2024 till november 2025

Källa: Energimyndigheten

Analyser som gjorts nyligen indikerar att grundläggande marknadsfaktorer, som väder och gaspris, spelar en allt mindre roll för priset på utsläppsrätter. Under 2025 kan regulatorisk osäkerhet ha bidragit till att hålla priset nere. Exempelvis har vi under året sett utdragna och osäkra processer kring EU:s klimatmål för 2040 och unionens NDC för perioden 2025–2030. Samtidigt har priset varit relativt stabilt och inte reagerat särskilt kraftigt på sakpolitisk utveckling. Det kan tyda på att andra faktorer, som den faktiska framtida efterfrågan, har större betydelse.

Utsläppstrender och förändringar i regelverk

EU ETS omfattar fasta anläggningar inom industri och kraft- och värmeproduktion, luftfart samt sjöfart, som håller på att fasas in. Mängden utsläppsrätter minskar varje år för att successivt pressa ner utsläppen. Den årliga minskningstakten kallas LRF (linjär reduktionsfaktor) och är 4,3 procent under perioden 2024–2027.

Enligt plan ska utsläppen inom EU ETS minska med totalt 62 procent till 2030 jämfört med 2005. Vid slutet av 2024 var utsläppen ungefär 50 procent lägre än 2005. Utsläppen från stationära anläggningar fortsatte att minska under 2024, både i hela EU och i Sverige. Utsläppen från flyg som omfattas av EU ETS ökar däremot i både EU och Sverige. I Sverige ökade flygets utsläpp mer än minskningen från stationära anläggningar, vilket gjorde att de svenska utsläppen inom EU ETS steg mellan 2023 och 2024.

De stationära anläggningarna inom EU ETS står sammantaget för ungefär 40 procent av unionens utsläpp. Andelen utsläpp från kraft- och värmeproduktion relativt industriella utsläpp fortsätter att minska. En anledning är att industriella aktörer historiskt har fått många av sina utsläppsrätter gratis genom fri tilldelning, för att undvika så kallat koldioxidläckage. Systemet med fri allokering kommer dock gradvis att fasas ut fram till början av 2030-talet, samtidigt som mekanismen för gränsjustering för koldioxid, CBAM (Carbon Border Adjustment Mechanism), införs.

CBAM infördes formellt 2023, men från 2023 till slutet av 2025 är systemet i en övergångsperiod där utsläppen övervakas och rapporteras utan finansiella transaktioner. Från 1 januari 2026 träder systemet i kraft fullt ut, vilket innebär att aktörer som importerar järn och stål, cement, konstgödsel, aluminium, vätgas och el till EU måste köpa CBAM-certifikat.

Fasta biobränslen

Efter åtta månader av pelletspriser som trendade svagt neråt startade hösten med en mycket kraftig prisökning.

Flismarknaden präglades under första halvåret av sjunkande priser för att därefter svagt stiga.

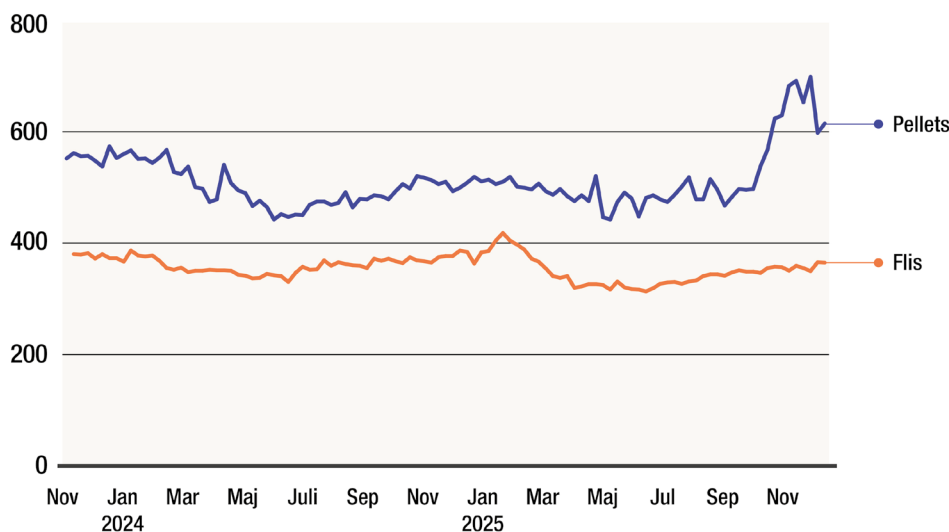
Brännvedsavverkningen bedöms 2025 bli på ungefär samma nivå som 2024.

Hårdare krav på skoglig biomassa av EU:s reviderade hållbarhetsdirektiv.

Prisutveckling

Inledningen av 2025 på den nordeuropeiska pelletsmarknaden präglades av sjunkande priser, främst på grund av mild väderlek och höga lagernivåer. Begränsad råvarutillgång i Baltikum och logistiska problem skapade dock viss osäkerhet.

Under andra kvartalet fortsatte prisnedgången, samtidigt som den svagare dollarkursen gjorde import av pellets från USA mer konkurrenskraftig. Sommaren präglades av volatila priser och diskussioner om EU:s avskogningsförordning samt effekterna på pelletsmarknaden från den handelspolitiska turbulensen. Från slutet av september och genom oktober steg priserna kraftigt, delvis drivet av förväntad ökad vinterefterfrågan och minskade lager. Under november sjönk priserna tillbaka något, men låg kvar på en fortsatt hög nivå.

Figur 6: Pelletspris Baltpool spot DAP samt Flispris Baltpool FOB Baltic index, löpande veckovisa priser i MWh

Källa: Montel International Biomass Exchange | BALT, bearbetad av Energimyndigheten

Flismarknaden inledde året med en prisuppgång, men från mitten av januari började priserna sjunka. Nedgången fortsatte under hela våren, främst på grund av välfyllda lager och mild väderlek. Blöt vårväderlek försämrade dessutom kvaliteten på lagrad flis, vilket gjorde att aktörer i Baltikum erbjöd prissänkningar för att få omsättning i lagren.

Inför vintern noterades höga lagernivåer och god tillgång på flis, bland annat till följd av stora inflöden av returträflis till Sverige. På grund av marknadsläget och växande lager genomförde skogsägarföreningarna Mellanskog och Södra under hösten prissänkningar på flera skogliga sortiment, inklusive bränsleved och grot. Bakgrunden till prissänkningarna var en svag konjunktur i byggsektorn, växande lager av fiber- och energisortiment, en starkare svensk valuta som pressade marginalerna i den exportberoende virkesbranschen samt den milda vintern 2025.

Volymer

Den globala produktionskapaciteten för träpellets fortsatte att öka 2024 och nådde cirka 75 miljoner ton. Den faktiska utnyttjandegraden minskade dock något, och produktionen uppgick till drygt 48 miljoner ton, i stort sett samma nivå som föregående år. Det växande gapet mellan installerad kapacitet och faktisk produktion kan förklaras av flera faktorer: regionala vädervariationer, fluktuationer i driftskostnader, skiftande efterfrågan på pellets och ökad konkurrens om råvaror.

Pelletsmarknaden i Sverige krympte med tio procent under 2024 jämfört med 2023. Den svenska produktionen minskade med nio procent. Både import och export ökade, men exporten ökade mer än importen.

Efter en kraftig minskning 2023 fortsatte avverkningen i svenska skogar att minska under 2024, till den lägsta nivån sedan 2013 enligt preliminär statistik från Skogsstyrelsen. Under 2025 väntas dock en viss ökning i avverkningen enligt en ny prognos från Skogsstyrelsen. Ökningen förklaras av förändringar i virkesanvändningen och virkesförsörjningen i industrin. Brännvedsavverkningen 2025 bedöms bli tämligen oförändrad relativt 2024.

Skärpta hållbarhetskriterier

I mars 2025 överlämnade regeringen en proposition till riksdagen med förslag om ändrade hållbarhetskriterier för förnybara bränslen. Fler anläggningar som använder fasta biobränslen för produktion av el, värme och kyla omfattas nu av de nya kriterierna, eftersom effektgränsen har sänkts från 20 MW till 7,5 MW. De uppdaterade föreskrifter som Energimyndigheten tagit fram trädde i kraft i juli 2025.

Den nya lagstiftningen följer av EU:s reviderade förnybartdirektiv (RED III) och innebär hårdare regler för att skogsbiomassa ska uppfylla hållbarhetskraven. Bland annat ställs skärpta krav för att ett land ska kunna klassas som ett så kallat A-land, vilket innebär att landet uppfyller EU:s hållbarhetskrav på nationell nivå. Energimyndigheten bedömer att Sverige i dagsläget inte uppfyller alla kriterier för A-nivå. Det innebär att vissa markkriterier för svensk skogsbiomassa måste säkerställas för varje ursprungsområde, vilket benämns som B-nivå.

Flytande biodrivmedel

Etanol- och FAME-priserna var relativt stabila under 2025 medan HVO och SAF något mer volatila med prisuppgång under andra halvåret.

IEA bedömer att globala investeringar i biodrivmedel kommer att öka med 13 procent.

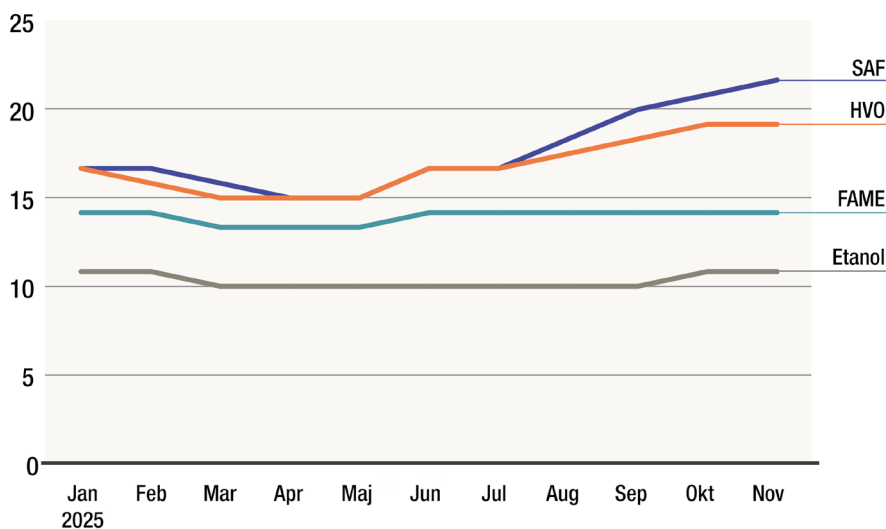
IMO:s klimatpaket för den internationella sjöfarten skulle klubbats i oktober men skjuts på framtiden.

Tullar och motåtgärder har varit återkommande teman på marknaderna för såväl drivmedel som för råvaror.

Prisutveckling

Prisutvecklingen under 2025 har varierat något mellan de olika sortimenten av biodrivmedel, framgår av Figur 7. FAME-priset låg relativt stabilt på omkring 11 till 12 kronor per liter. Under våren sjönk priserna, men de vände uppåt under försommaren i takt med att oljepriset steg efter att konflikten mellan Israel och Iran eskalerade. Under årets andra hälft har FAME-priset i stort sett varit oförändrat.

Etanolpriset låg i början av året på den högsta nivån på sex månader, men sjönk under våren tack vare höga lagernivåer och god tillgång. Under sensommaren stängde en av Storbritanniens största etanolproducenter, vilket bidrog till stigande priser i början av hösten.

Figur 7: Europeiska priser på biodrivmedel, kronor per liter, januari 2025 till december 2025

Källa: Argus Media

Under 2025 har priserna för SAF och HVO i stort följt varandra. Under våren sjönk priserna tack vare god tillgång och låg efterfrågan på SAF under vintern. Under årets andra hälft har priserna däremot stigit, delvis på grund av att Tyskland ändrat regelverket för hur Förnybartdirektivet ska genomföras, vilket väntas öka efterfrågan på både SAF och HVO.

Utvecklingen i EU och globalt

Värdet på EU:s import av flytande biobränslen uppgick 2024 till 2,9 miljarder euro, vilket är en minskning med 25 procent jämfört med 2023. De största exportländerna till EU var Kina (24 procent), Malaysia (15 procent), Storbritannien (13 procent) och Brasilien (12 procent). Det är dock värt att notera att importen från Kina minskade från 36 procent 2023 till 24 procent 2024.

Den internationella sjöfartsorganisationen IMO planerade i oktober 2025 att besluta om ett klimatpaket med bindande regler för att minska växthusgasutsläppen från internationell sjöfart. Förslaget mötte starkt motstånd, bland annat från USA, och sköts därför upp ett år. Samtidigt bedömer International Energy Agency (IEA) att de globala investeringarna i biodrivmedel kommer att öka med 13 procent under 2025.

Utvecklingen i Sverige

Under första halvåret 2025 var andelen biodrivmedel i Sverige 15 procent, jämfört med 13 procent under samma period året innan. Biodrivmedel används i dag främst utanför reduktionsplikten, bland annat genom HVO100, biogas och B100. Under första halvåret stod HVO100 för sju procent av drivmedelsleveranserna. Den 1 juli 2025 höjdes reduktionsplikten från sex till tio procent. För flyget föreslogs att reduktionsplikten tas bort för att anpassa svensk lagstiftning och undvika dubbelreglering, eftersom EU-förordningen RefuelEU Aviation sedan 1 januari 2025 innehåller krav på en minsta andel hållbart flygbränsle.

Handelspolitik och tullar

Precis som många andra marknader har marknaderna för biodrivmedel påverkats kraftigt under året av olika tullar och motåtgärder som berört både bränslen och råvaror. EU-kommissionen beslutade bland annat att de tillfälliga tullar som infördes i augusti 2024 på kinesisk biodiesel ska bli permanenta från februari 2025. Här är exempel på fler beslut under året:

- Kina införde en tull på 100 procent på rapsolja från Kanada, vilket indirekt har påverkat den europeiska marknaden.
- I slutet av 2024 slöt EU och Mercosur-länderna ett frihandelsavtal som innebär att tullavgifterna för etanol som skeppas till EU gradvis kommer att sänkas till noll under de kommande åren.
- EU klargjorde att SAF omfattas av antidumpningstullar på biodrivmedel som importeras från USA, Kanada, Argentina och Indonesien.

El

Elpriserna i norra Sverige har varit lägre än 2024 medan priserna i södra landet har varit högre, vilket vidgat prisskillnaderna.

Elanvändning och produktion verkar bli något lägre än förra året. Det senare som en konsekvens av låg tillgänglighet i kärnkraft då Oskarshamn 3 var ur drift större delen av året.

Året har präglats av diskussion kring ett antal förändringar av elmarknadens funktion.

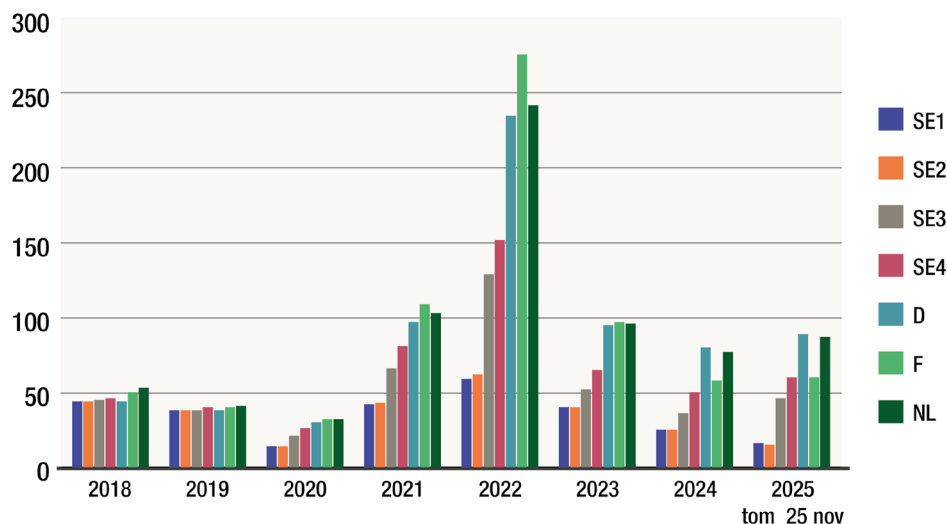
Norge, Danmark och Tyskland har alla infört, eller är på väg att införa, olika former av skattelättnader eller garantipriser på el.

Lägre elpriser i norr och högre i söder

2025 har elpriserna i Sverige både sjunkit och stigit jämfört med 2024. I norra Sverige var priserna de lägsta sedan pandemiåret 2020 och nästan 40 procent lägre än året innan. I södra Sverige var priserna däremot högre: cirka 30 procent i elområde SE3 och drygt 20 procent i SE4, även om nivåerna fortfarande låg under 2023 års priser.

Samma mönster med både högre och lägre genomsnittliga årspriser syns i flera europeiska länder. I Tyskland, Nederländerna, Danmark och södra Norge var priserna mellan 10 och 35 procent högre än föregående år, medan Finland, de baltiska staterna och norra Norge hade lägre priser. Ett tydligt exempel är Norges elområde 4, där priset var 70 procent lägre än 2024.

Det lägsta timpriset i Sverige hittills under året inträffade i SE1 i början av oktober och var –74 euro per MWh. Det högsta timpriset noterades i januari i SE4 och uppgick till 426 euro per MWh.

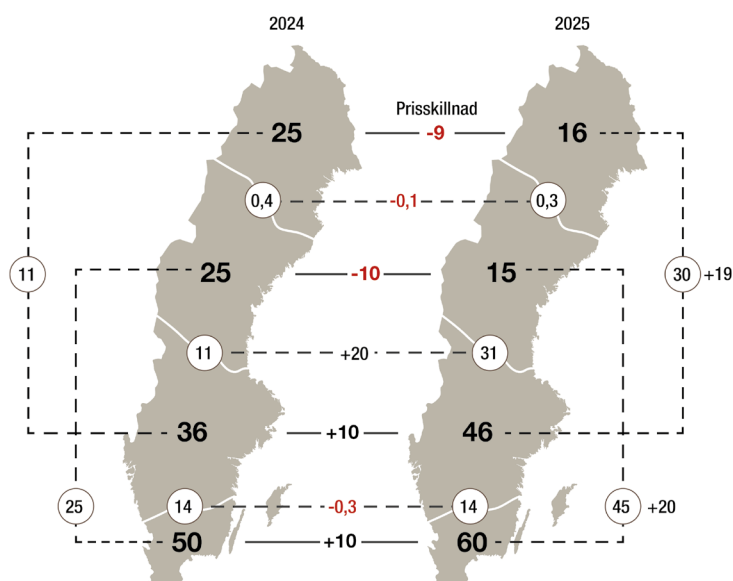

Figur 8: Genomsnittliga elpriser per år i Sverige, Tyskland, Frankrike och Nederländerna 2018-2025, till och med november, euro per MWh

Källa: SKM Market Predictor, Nord Pool

De finansiella kontrakten har stor betydelse för tillgången till och priset på fastprisavtal för slutkunder. Vid årets början handlades kontraktet för kommande år (2026) till 36 euro per MWh och har sedan stigit svagt till 41 euro per MWh i slutet av november. I början av 2025 betalade en genomsnittlig villakund med elvärme i SE3 cirka 76 öre per kilowattimme för ett ettårigt fastprisavtal, medan motsvarande avtal kostade 88 öre per kilowattimme mot slutet av året.

Skillnaderna mellan norra och södra Sverige har ökat under 2025. På årsbasis var skillnaden mellan de två norra prisområdena, SE1 och SE2, mycket liten. Mellan SE3 och SE4 var skillnaden 14 EUR/MWh, vilket är oförändrat jämfört med 2024. Däremot har gapet mellan norra och södra Sverige blivit större än föregående år.

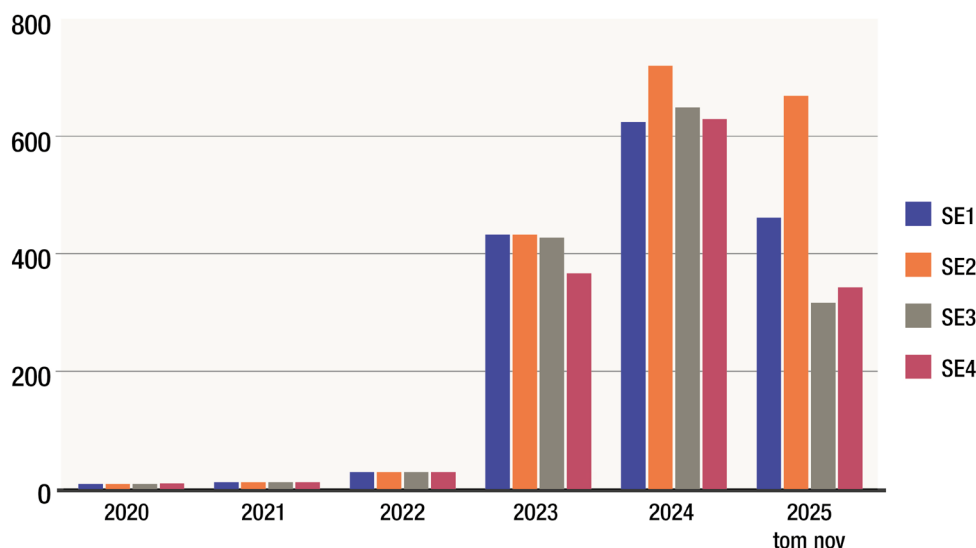
Figur 9: Genomsnittliga årspriser på el i Sveriges elområden och skillnaderna mellan dem 2024 och 2025 i euro per MWh

Källa: SKM Market Predictor, Nord Pool, illustration Energimyndigheten

Många timmar med negativa priser

Det har fortsatt förekommit många timmar med negativa spotpriser, men skillnaderna mellan de svenska elområdena har blivit större. Antalet timmar med negativa priser var lägre än 2024 i samtliga områden. Minskningen var dock liten i SE2, som också hade flest timmar med negativa priser under året. I Tyskland, Frankrike och Nederländerna har antalet timmar med negativa elpriser däremot ökat jämfört med 2024.

Det finns flera orsaker till att negativa elpriser uppstår. En viktig faktor är den ökande andelen förnybara kraftslag med mycket låga rörliga kostnader. En annan är att traditionella termiska produktionsanläggningar har höga kostnader för att starta och stoppa produktionen, vilket gör att de hellre säljer el till negativt pris än stänger ned. Dessutom bidrar olika stödsystem och intäkter från ursprungsgarantier till att producenter fortsätter leverera el trots negativa priser.

Figur 10: Antal timmar med negativa elpriser i Sverige per elområde

Källa: SKM Market Predictor, Nord Pool

Lägre elanvändning och elproduktion ger troligen oförändrad nettoexport

Preliminär statistik för 2025 visar att både elanvändning och elproduktion ser ut att bli en eller ett par procent lägre än föregående år. I mitten av november låg nettoexporten på samma nivå som vid samma tidpunkt 2024.

Att elanvändningen inte ökar beror på flera faktorer. För det första ledde de höga priserna 2022–2023 till en strukturell förändring i hur el används. Många svenska hushåll investerade exempelvis i värmepumpar för att minska sin elanvändning, vilket ger en bestående effekt. För det andra har Sverige och Europa befunnit sig i lågkonjunktur, vilket innebär att ekonomin växer långsammare och efterfrågan på energi från industrin inte ökar.

Elproduktionen har också påverkats. Sveriges största kärnkraftsreaktor stod stilla under större delen av året på grund av tekniska problem, vilket gjorde att kärnkraftsproduktionen blev betydligt

lägre än 2024. Vattenkraften ser ut att öka med några procent, medan vindkraften ligger kvar på samma nivå som föregående år. Solkraft står för den största procentuella ökningen. Produktionen som matas ut på nätet väntas stiga med 20 procent jämfört med 2024.

Många förändringar på elmarknaden

Under året har flera större förändringar skett på elmarknaden. År 2025 var det första året med den nya modellen för att beräkna och fördela överföringskapacitet på den nordiska elmarknaden, den så kallade flödesbaserade kapacitetsberäkningsmetoden. Den har lett till både ökade flöden och ett mer effektivt utnyttjande av elnätet. I oktober infördes dessutom handel per kvart på spotmarknaden, vilket förväntas ge tydligare prissignaler eftersom balansen mellan utbud och efterfrågan justeras oftare än tidigare.

Den tidigare effektreserven har avskaffats. I stället krävs EU-godkännande för att införa en strategisk kapacitetsmekanism, vilket Sverige har fått. Nya regler gäller för upphandlingen, och den första upphandlingen resulterade i att ingen reserv kunde handlas upp för vintern 2025/2026. Svenska kraftnät har i slutet av november påbörjat en andra upphandlingsomgång, men bedömer att effekthalansen är god inför kommande vinter.

Enligt Energimarknadsinspektionens föreskrifter ska alla elnätsbolag införa så kallade effektavgifter senast 1 januari 2027. Flera bolag har redan infört avgiften för många kunder. Syftet är att avgiften ska spegla när elnätet är mest belastat och därmed styra kunderna mot en jämnare elanvändning. Nätföretagen får inte öka sina totala intäkter, men eftersom de själva bestämmer detaljerna för avgiften utifrån belastningstider uppstår i praktiken kostnadsskillnader mellan olika kunder och nätområden.

I slutet av november meddelade två stora elnätsbolag att de från och med 2026 höjer delar av elnätsavgiften med hänvisning till kommande investeringar i elnätet. Energimarknadsinspektionen har kritiserat höjningarna och pekar på brister i regleringen som gör att bolagen överkompenseras i förhållande till de faktiska kostnaderna för framtida investeringar. Enligt Nils Holgersson-gruppen steg elnätsavgifterna i genomsnitt med 10,6 procent mellan 2024 och 2025. Det är den största ökningen sedan kartläggningen infördes 1996.

Den 12 november togs en ny ledning mellan Sverige och Finland, Aurora Line, i drift. Projektet genomfördes på nästan halva tiden jämfört med normalt och är ett så kallat PCI-projekt (Project of Common Interest) som delvis finansierats av EU.

Kapplöpning om nationella regleringar?

Samtidigt som stora förändringar har skett på elmarknaden inför flera länder nationella åtgärder för att skydda olika kundgrupper mot höga elpriser. I Norge kan hushållskunder teckna ett avtal med sin elleverantör om det så kallade Norgepriset – ett fast pris på 40 norska öre per kilowattimme som gäller hela 2026.

I Danmark föreslås en skattesänkning på el med närmare 95 procent under 2026 och 2027, ned till den miniminivå som tillåts enligt EU:s energiskattedirektiv. Den nya skattesatsen föreslås bli 0,8 danska öre per kilowattimme.

För att skydda industrikunder i Tyskland föreslås ett särskilt industripris på el för både stora och små företag. Elpriset bedöms hamna på cirka 5 eurocent per kilowattimme under perioden 2026–2028, där staten står för mellanskillnaden mot marknadspriset. Utöver elprisstödet omfattar stödpaketet även sänkta nätavgifter, avskaffad gaslagringsavgift och skattesänkningar på el.

I Sverige föreslås mer begränsade åtgärder: en sänkning av elskatten med 9,88 öre per kilowattimme inklusive moms (från dagens nivå på 54,88 öre per kilowattimme inklusive moms) från 2026 samt ett högkostnadsskydd som aktiveras om det genomsnittliga månadspriset överstiger 1,50 kronor per kilowattimme.

Hållbar energi för alla

Energimyndighetens uppdrag är att förena ekologisk hållbarhet, konkurrenskraft och försörjningstrygghet i energisystem, som är hållbara och kostnadseffektiva med en låg påverkan på hälsa, miljö och klimat.

Energimyndigheten är beredskapsmyndighet och sektorsansvarig myndighet inom energiområdet.

Vi bidrar med fakta, kunskap och analyser om tillförsel och användning av energi i samhället, och arbetar för en trygg energiförsörjning.

Forskning om framtidens energisystem och teknik får stöd av oss. Vi stöttar också affärsutveckling som gör det möjligt att kommersialisera innovationer och ny teknik, och ser till att goda lösningar kan exporteras.

Vi ansvarar för Sveriges officiella statistik på energiområdet, och hanterar stödsystem så som elcertifikatsystemet och handeln med utsläppsrätter. Dessutom deltar vi i internationella klimatsamarbeten, och förmedlar fakta om effektivare energianvändning till hushåll, företag och myndigheter.

Energimyndigheten, Box 310, 631 04 Eskilstuna
Telefon 016-544 20 00
E-post registrator@energimyndigheten.se
energimyndigheten.se